YENİ
TAŞOVA

Günlük Siyasî Mahalli Gazete

PAZARTESİ HARİÇ HER GÜN ÇIKAR   Fiyatı 10 Lira

Yıl : 1 — Sayı : 137 - 17/8/1984 Cuma

Sahibi ve Yazı İşlerini Yöneten :
Ali RIZA GÜNAYDIN

Sorumlu Müdür :
Kemal CEYLAN

Dizgi ve Baskı :
YENİ TAŞOVA MATBAASI
Hüseyinaltun Pasajı Kat - 1 ☎ : 347 — TAŞOVA

Gazetemiz Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt eder.

Güzel düşün; iyi hisset; yanılma, aldanma: Ne varsa doğruluktadır; doğruluk şaşar sanma!

Bize Göre :

Selimoğlu

Yurt dışından kesin dönüşün ağır yükü : ÖĞRENCİLER

(Geçen sayıdan devam)

Almanya'da velilerin büyük çoğunluğu çocuklarının okumasını değil, çalışma yaşına gelip ekonomik üretim aracı olmalarını istediklerinden çocuklarımız devam ettikleri sınıfların gerektirdiği bilgileri almamış bulunmaktadır. Buna lisan bilmeme engeli de eklenince durum daha da iç acısı vermektedir. Bu durumda çocuklarımız burada intibak ettirildikleri sınıflarda büyük bir ihtimâlle başarılı olamıyacaklardır. Bu problemleri sâdece buradaki öğretmen ve idârecilerin bilmesi intibakı ve başarıyı kolaylaştıramaz. Aynı zamanda durum sınıf arkadaşlarına ve bulundukları çevreye iyice anlatılmalıdır.

Almanya'daki okullarda, bize göre aşırı sayılacak serbestlik vardır. Öğrencinin kıyafetinden tutun da, ayak ayak üstüne oturmasında, sakız çiğnemesinde, öğretmen ve idârecilere ismiyle (saygı hitabı bulunmadan) konuşmasında ve bütün davranışlarında bu serbestlik ve aşırılık mevcuttur. Biz onların bu durumlarını onlar da -kendilerine göre- bizim anlayışsızlığımızı çok yadırgıyacaklardır. Asıl intibak güçlüğü de buradadır.

Ayrıca, bu çocuklar birkaç yıl türkçeyi iyi konuşamıyacaklar ve hattâ çok kullanılan edat ve deyimleri hiç değiştirmiyeceklerdir. Bu da arkadaşları arasında alay kanusu olacaktır.

Bizce en akla yatkın çözüm yolu, her şehir ve kasabada bu çocukları belli okullarda toplamak olacaktır. Sanırız veliler bu konuda ulaşım güçlük ve masrafına katlanacaklardır. İmkânlar elverdiği ölçüde köylerde de bu uygulamaya geçilmeli ve yurtdışında görev yapmış öğretmenlerden istifade edilmelidir. Hattâ ilk bir aylık intibak kurslarında da bu öğretmenlerden faydalanmak yerinde olur.

Alman eğitim proğramlarında bizdeki kadar teferruat yoktur. Bu konu mutlaka dikkate alınmalıdır. Dikkate alınması gereken bir diğer husus da, o çocukların çoğunun ana okullarına (Kindergarten) gitmiş olmaları ve oralarda hrıstiyan geleneğinin çok hakim olduğudur. Bunun için çocuklara Din kültürü ve Ahlâk dersi verilirken yetiştikleri çevre hesaba katılmalı, çok hassas davranılmalıdır.

(Devamı S. 4. de

Üreticilere 375 milyar liralık ödeme yapılacak

Yeni taban fiyatların ilân edilmesi ve ödemelerin taksitlendirilmesi, bu amaçla piyasaya çıkarılacak para miktarını önemli noktaya getiriyor.

1984 yılı için beklenen üretim tahminleri ve hükûmetçe ilân edilen fiyatlar karşılaştırması ile yapılan hesaplar, 1984 ürünü için 375 milyar lira seviyesinde ödeme yapılacağını ortaya koyuyor.

Devlet Planlama Teşkilâtı'nca tahmin edilen rekolte değerleri ve tahmini alışlar, bu miktar ödemenin normal olduğunu gösteriyor. Yapılan hesaplamalara göre, her yıl destekleme alım miktarları ve üreticiye yapılan ödemeler, ortalama yüzde 40 seviyesinde artış gösteriyor.

Ödemeler içinde en büyük payı şeker pancârı alıyor. Destekleme ödemelerinin yüzde 27'si şeker pancarına âit. İkinci sırada buğday alımları sebebiyle yapılan ödemeler geliyor. 1983 yılı için buğdaya ödenen, 54 milyar lira seviyesinde gerçekleşti. 1984 için ilân edilen buğday fiyatı sebebiyle 80 milyar liraya yakın bir ödeme yapılması tahmin ediliyor. Tütün, çay ve pamuk için yapılan ödemeler de destekleme alımların önemli kısımlarını oluşturuyor.

Ödemelerin 1984 yılı tahmini enflasyon oranına göre reel değerlere dönüştürülmesiyle üreticinin eline geçen gerçek miktar, 1983 yılının altında oluyor.

Son beş yıllık dönemin reel değerlendirmesinde, üreticiye ödenen fiyatların hâlâ 1979 seviyesinde bulunduğu ve en büyük düşmenin 1984 yılında olduğu görülüyor.

Endüstri meslek liselerine 240 parasız yatılı öğrenci alınacak

1984-1985 öğretim yılında beş endüstri meslek lisesine parasız yatılı öğrenci alınacak.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Adıyaman Besni, Gaziantep Rüştü Uzel, İzmir Kınık, Kayseri Mimar Sinan ve Kütahya Endüstri Meslek liselerinde bu öğretim yılı 240 parasız yatılı öğrenci için kontenjan ayrıldı.

Öte yandan Anadolu teknik liseleri hazırlık sınıflarının kontenjanları da artırıldı.

Bu liselerde artırılan kontenjanlar için Anadolu liseleri ile Türk ve yabancı özel okulların orta kısımlarını bitiren ve endüstri meslek liselerinin imtihanına katılanlar 5 Eylül'e kadar önkayıt yaptırabilecek. Adayların kesin kayıtları ise 10 Eylül,de sona erecek.

Elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetti

TEK Taşova işletme Şefliğinde görevli Duran Demir, elektrik çarpması neticesi hayatını kaybetti.

Geçtiğimiz günlerde elektrik verilen Çakırsu köyündeki bir arızayı gidermek isterken elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetmiştir.

3 ilin daha kalkınmada öncelikli bölgeler arasına alınması istendi

Üç il ve iki ilçenin kalkınmada öncelikli bölgeler arasına alınması istendi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından hükûmete sunulan ve mahalli meseleleri ihtiva eden raporda Bolu, Kastamonu ve Kırşehir illeriyle Giresun'un Alucra ve Şebinkarahisar ilcelerinin kalkınmada öncelikli bölgeler arasına alinarak özel teşviklerden yararlandırılması talep edildi.

ŞİİR KÖŞESİ

Makinist ve Reyhan

Bir tren kalktı istasyondan
İçinde bir makinist, bir de Reyhan
Bıkmışlardı bu dünyadan
Yola çıktılar geleceğe doğru

Trenin ne elektriği var, ne kömürü
Belki de beraber geçirecekler ömürü
Biri neşeli ise güler öbürü
Gidiyorlar kimbilir nereye doğru

İstasyonlar bitiyor birer birer
İkisi de birlikte manzarayı görür
Belli ki biri diğeri uğruna ölür
Ne mutlu onlara kurtuldular.

Vagonları dolaştı gözler
Diliyorlar umut verici sözler
Onlar gibi olsak bizler
Bütün dünya bizim olurdu

Havasıyla suyuyla dolu bir yere geldi
Belli ki tren orada duracak
Reyhan oraya varacak
Kim bilir neler neler olacak

Rayların kenarına dizilmiş kavaklar
Reyhan bir pusula yazmış kime saklar
İkisi çok iyi arkadaş olmuşlar
Onları mutluluğun en güzeli paklar

Tren tangır tungur gidiyor.
Reyhan eski anılarını tekrar ediyor
Makinistle Reyhan beraberce
Gidecekler belki de günlerce

Yine bir sabah kalktılar erken erken
Konuşup ondan bundan derken
Hadi geri dönelim dediler
Ömrümüz tükenirken

Tren bir istasyon daha geçti yine
Dönmek istediler memleketine
Beraberce dönmeye karar verdiler
Reyhan memnunda makinistin iyi niyeti

Dönüş yolculuğuna çıktılar beraberce
Birlikte kalmışlardı günlerce
Mutlu, neşeli hayat dolu idiler
Sanki hayat her şeye gülerce

Bir akşam gizlice döndüler
Kaybolan her umut gibi söndüler
Tatlı bir aşk uğruna
Son durağa çekmeden öldüler.

Haşim ALBAYRAK

Sosyal-Kültürel ve Ekonomik yönleriyle

TAŞOVA

(KASABA, KÖY VE MEZRALAR)

— 76 —

Geydoğan Köyü (27)

FOLKLÖR

1960'lardan önce damat ve sağdıca ipekten yapılmış çok renk karışımlı gömlekler üst üste giydirilir, sırtlarına da puşu denilen desenli ve renkli ipekten yapılmış şal veya örtü omuzdan aşağı sarkıtılarak takılırdı. Şimdi ise, ayakta iskarpin ayakkabı, elbise gömlek ve kıravat giydirilir. Hamam dönüşünde köye girince yakınlarının evlerine uğrayarak el öper. Eli öpülen kimseler damat ve sağdıcın cebine para koyarlar. Gelin de hamam dönüşünde yakınlarının evine uğrayıp el öper. Yakınları ise geline yiyecek, para, ufak hediyeler verirler.

Pazar günü kız evi ağıt içindedir. Çünkü o gün kızları evden ayrılacaktır. Kız anası ve babası üzgündür. Gelin kız ise ara sıra ağlar ve yanındakiler onu teselli ederler. (oğlan evinden pazar günü öğlene doğru kız evine bir görevli gönderilerek, gelin alma şartı kararlaştırılır.)

Kararlaştırılan saate doğru oğlan evinden gelin alma hazırlığı yapılır. Gelinin bineceği bir taksi, düğün içinde kız evine götürülen eşyaların taşınacağı traktör, kızların bineceği bir taksi, oğlan evi tarafından kirâlanır. Bu arada damatın yakınları da birer taksi kirâlayıp çocuklarını bindirirler. Gelin alma saati gelince oğlan tarafı kalabalık bir erkek topluluğu ile ve araba konvoyu ile çalgı eşliğinde kız evine gidilir.

(Devamı var)

BULMACA

Hazırlayan : ATMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3						■	■	
4							■	
5		■		■				
6				■	■			■
7			■					
8						■		

SOLDAN SAĞA

1- Boş sözler, davranışlar 2- TERSİ düşünceleri sembollerle anlatmak 3- Zikreden 4- Denizcilikte yaklaşma anlamına bir sesleniş 5- Gözün bir tabakası 6- TERSİ model, örnek—Sahib 7- Dünyanın uydusu—Tabiat rengi 8- Traş bıçağı—Eski dilde su

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Gazetecilikte sayfa düzeni 2- Asya'da bir göl—Beğenilir 3- İşverenin grev hakkı 4- TERSİ Letonya'nın başkenti—Yemekten emir 5- Hiciv—Bir gıda maddesi 6- Kırmızı—TERSİ meyve suyu 7- Hollanda'nın simgesi—Ad 8- TERSİ Sanayi ile ilgili—Nota

GEÇEN BULMACANIN CEVABI

SOLDAN SAĞA : 1- Bizimgaz 2- Ezeli-Ra 3- Lokanta 4- Ebe—NALE 5- Varsayım 6- İri-KA 7- İd 8- Alaska

YUKARDAN AŞAĞIYA : 1- Belevi 2- İzobar 3- Zekeriya 4- İLA 5- Minnacık 6- Tay—Da 7- Aralık 8- ZA—Emare

İNCELEME—ARAŞTIRMA

Türk Dili'nin Tarihi Gelişimi

Özgür Özdemir —84—
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

DİL İNKILÂBI

1- TÜRK DİLİ TETKİK CEMİYETİNİN KURULUŞU

Agâh Sırrı Levent ise bu konuda şunları yazmaktadır:

«Dil konusu üzerinde çalışmalar sürdükçe, işin büyüklüğü ile genişliği daha açık olarak beliriyordu. Sözlük ve terim işleriyle etimoloji araştırmalarını bir gramer ve sentaks hazırlığı izlemeliydi. Daha sonra dilimizin başka dillerle olan ilişkisi üzerinde durmak filoloji ve lenguistik çalışmalarını bir temele bağlamak gerekiyordu.

Maarif Vekâletinde harf devrimini hazırlamak için kurulan Dil Encümeni bu kadar geniş işi başaramazdı. Daha temelli bir kuruma ihtiyacı vardı: Atatürk'ün direktifi ile Türk Târihi Tektik Cemiyetine eş olarak 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyeti kuruldu. Cemiyetin reisi olarak Samih Rifat, Umumî Kâtibi Ruşen Eşref, üyeleri de Celâl Sahir ile Yakup Kadri'dir.»

Hikmet Bayur, «Atatürk, bir hamle yapmak istediği vekit bütün beyin gücünü bir nokta üzerinde toplardı» demektedir. Bu Atatürk'ün inkılapçı olduğunu ortaya koyar. O, inkılaplarını sıra ve zamana göre yapması ile bunu ispatlamıştır. Sıranın dil inkılabına geldiğini anladığı zaman da aynı dikkati göstererek çalışmalar yaptırmaya karar vermiştir. 11 Temmuz gecesi Afet İnan Hanımefendi, Yusuf Akçura, Samih Rifat, Hikmet Bayur, Yusuf Ziya Özer, Hasan Cemil, Sadri Maksudi Arsal, İhsan Sungur ve Hamit Zübeyir Koşay'ın da bulunmakta olduğu bir toplantı sırasında «Dil işlerini düşünmek zamanı gelmiştir, ne dersiniz?» diye sorar. Aldığı cevap üzerine Atatürk, «Öyle ise Türk Târih Cemiyeti gibi bir de ona kardeş bir dil cemiyeti kuralım, adı da Türk Dili Tetkik Cemiyeti olsun» der. Aynı gece kurulacak Dil Kurumunun çalışma kolları da görüşülerek bir tasarı hazırlandı. Çalışmalar iki ana dala ayrıldı. 1- Türk dilinin başka dillerle bağlarını inceleyecek olan filoloji, lenguistik kolu 2- Asıl Türk dilini inceleyecek olan lugat, ıstılah, gramer sentaks ve etimoloji kolları.

(Devamı var)

Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî (R.Aleyh)'nin

Mesnevî-i Şerif'inden Seçmeler

3. Cilt

2542- Kabuk olan akıl, delililer arayıp durur. Akl-ı küll ise iyice bilmeden adım atmaz.

2543- Akıl, defterleri tamâmen karalar, aklın âklıysa âlemi ay nûruyla doldurur,

2544- O, beyazlıktan da, karanlıktan da kurtulmuştur. Ayın nûru canına da, gönlüne de yayılmıştır.

2545- Akıl, bu siyahla beyazı Kadir'den bulsa, Kadir Gecesi yıldız gibi parlar.

2546- Cüzdanın, kesenin değeri içindeki altınladır, Parasız keseye kimse aldırmaz.

2547- Nitekim tenin de kadri, canladır, canın da kıymeti cânanın ışığıyladır.

2548- Eğer can, ışıksız diri olsa idi kimse kâfirlere «ölüler» demezdi.

★

2552- Zahmetsiz öyle bir rızık ara ki sana cennette Cebrâil'le elma gelsin.

2553- Bahçıvanın başını ağrıtmasına katlanmadan, ekin meşakkati çekmeden cennetin sâhibi, rızkını ihsan etsin.

2554- Çünkü ekmekteki fayda Hak'dandır. Sana isterse onsuz da fayda bağışlar.

2555- Gerçi ekmek, sofrada gizli bir lezzettir. Sofrasız ekmek yemekse Veli'ye mahsûstur.

2556- Senin Dâvûd'un olan Şeyhinin himmetiyle rûhânî rızkı ele geçirmeye çalış.

2557- Nefsin, seni her ân Şeyhle görürse o sana elbette râm olur.

2558- Şeyhle dost olununca avlanırken akıl, köpek nefse gâlip olur.

2560- Hilede nefsin bir ejderhâ gibi, Şeyhin yüzüyse onu büyüleyen bir zümrüt...

2561- Nefsin elinde tesbih ve Kur'ân görünüyor ama yeninde hançer ve kılıç ta gizli.

2567- Onun hilesine, dalkavukluğuna aldanıp onunla yoldaş, sırdaş olmaktan sakın.

2568- Seni, abdest alman için havuzun tarafına çeker, maksadıysa onun dibine atmaktır.

★

2620- Cânâna yâr olmayan cân, binlerce de olsa yarım ten hükmündedir.

★

2701- Bir akıl, başka bir akılla saf olarak dost olursa her an orada muhabbet artar.

Lüzumlu Telefonlar

Kaymakamlık	1
Savcılık	3
Emniyet	38
Jandarma	37
Sağlık Ocağı	18
İtfaiye	O
Belediye	6
Müftülük	29
TEK	213
Vergi Dairesi	3O6

Zayii

14 AF 806 plakalı traktörümün arka plakasını kaybettim.
Hükümsüzdür.

Ferid Aksu

Matbaamızda çalıştırılmak üzere MÜRETTİP aranıyor.
Tel : 347 - TAŞOVA

Bize göre

(Baştarafı S. 1. de)

Milli ve dini bayramlarla diğer mahalli kitle çalışmalarında onlara etkin görevler vermek hem Türkçeyi öğrenmelerini kolaylaştıracak ve hem de milli duyguları geliştirerek entergasyonu hızlandıracaktır.

Çeşitli seminer, konferans, açık oturum ve benzeri çalışmalarla bütün vatandaşları bu konulardan haberdar etmek faydalı olur.

İLÇEMİZDEN HERGÜN KALKAN OTOBÜSLER

AMASYA TUR

Ankara	Gündüz	11.00
«	Gece	22.30
İstanbul		17.45
Bursa-Balıkesır		16.3o
İzmir		16.3o

ŞİRİN-MİSTUR

Samsun		8.15
Ankara	Gündüz	10.00
«	Gece	22.00
İzmir		17.00
İstanbul		17.30

ERBAA TUR

Ankara	Gündüz	10.00
«	Gece	22.00
İstanbul		16.30
«		17.00
Erzincan-Erzurum		20.30

ESER TUR

Ankara	22.oo
İstanbul	16.3o - 17.oo
Erzincan	223o
Kars	23oo
Samsun	7.oo

KOYUNCUOĞLU

Samsun	7.30
«	9.30
«	16.00
Tokat	7.3O
Turhal	9.oo